

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 12

DOM
2014-03-11
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
3581-14

SÖKANDE

Jarl Sandin & Söner Guld och Silver AB, 556285-0700
Kungsgatan 67
411 08 Göteborg

MOTPART

Regionstyrelsen i Region Gotland

Ombud:
Regionjurist Patrik Pettersson
Region Gotland
621 81 Visby

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Jarl Sandin & Söner Guld och Silver AB:s ansökan och beslutar att Region Gotlands upphandling av ramavtal för jubileumsgåva guldur ska göras om.

Dok.Id 460792

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Regionstyrelsen i Region Gotland (Region Gotland) genomför en upphandling av ramavtal för jubileumsgåva guldur. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU.

YRKANDEN M.M.

Jarl Sandin & Söner Guld och Silver AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Kravet i förfrågningsunderlaget om lokal närvaro i form av en butik strider mot principen om icke-diskriminering. Kravet innebär att lokala företag ges företräde på grund av deras geografiska läge. Bolaget har begärt av Region Gotland att kravet ska tas bort ur upphandlingen och att anbudstiden ska förlängas. Krav på kostnadsfritt batteribyte samt service under garantitiden kan tillgodoses via posthantering av det kostnadsfria emballage som bolaget alltid skickar direkt till gåvotagaren. Bolaget får inte möjlighet att lämna anbud på grund av sitt geografiska läge och diskrimineras därmed.

Region Gotland bestrider bifall till bolagets yrkanden och anför bl.a. följande. Region Gotland vidhåller ställda krav. Skäl att förlänga anbudstiden saknas. Leverantörerna har behandlats på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Vid upphandlingen har bl.a. proportionalitetsprincipen iakttagits. Det är gåvotagaren som under garantitiden har att påkalla åtgärder från leverantören. Det är rimligt att gåvotagaren kan få sin gåva servad på sin hemort Gotland. Förslaget att gåvotagaren för service ska behöva skicka iväg sin guldklocka tillgodoser inte en normal förvärvares berättigade förväntningar om service på den ort där saken förvärvats. Bolaget har inte lidit skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

De grundläggande principer som ska följas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande, se 1 kap. 9 § LOU. Prövningen i förvaltningsrätten är en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att denna lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har yrkat att upphandlingen ska rättas. Förvaltningsrätten har dock för det fall det finns skäl för ingripande enligt LOU att välja mellan att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas, oavsett hur leverantörens yrkande har utformats (jfr RÅ 2005 ref. 47 samt HFD 2012 ref. 2).

Förvaltningsrätten har att pröva de grunder som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede. I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges i punkten 2.5.1. bl.a. att butiken **ska** vara belägen inom 20 minuters gångavstånd från Visby busstation.

Principen om icke-diskriminering innebär ett förbud mot både direkt och indirekt diskriminering p.g.a. nationalitet eller etablering i en viss medlemsstat eller i ett visst område. En upphandlande myndighet får inte ställa sådana krav som i praktiken utesluter leverantörer som saknar lokal förankring, om inte kraven är sakligt motiverade med hänsyn till kontraktsföremålet. Att ställa höga krav som endast ett fåtal leverantörer

har möjlighet att uppfylla strider även mot likabehandlingsprincipen, som är en följd av principen om icke-diskriminering, om inte kraven är sakligt motiverade av upphandlingsföremålet. Anbudsförfrågans innehåll och villkor i anbudsförfarandet måste stå i rimlig proportion till de mål som eftersträvas med upphandlingen. Alltför långtgående krav som inte har en tydlig och affärsmässig koppling till kontraktsföremålet kan strida mot proportionalitetsprincipen.

Förvaltningsrätten finner att det krav som uppställs i förfrågningsunderlaget på var en butik ska vara belägen utesluter leverantörer som saknar den efterfrågade lokala närvaron från att lämna anbud. Vad Region Gotland har anfört om rimligheten att få en klocka servad på sin hemort och en förvärvares berättigade förväntningar utgör enligt förvaltningsrättens bedömning inte någon saklig motivering för uteslutning på denna grund. Förfrågningsunderlaget står därför i strid med principerna om icke-diskriminering, likabehandling och proportionalitet, vilket innebär att upphandlingen strider mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Förvaltningsrätten finner att bolaget har gjort sannolikt att det riskerar att lida skada och att det därför finns grund för ingripande enligt LOU. Enligt förvaltningsrättens mening är bristerna av sådan art att de inte kan åtgärdas på annat sätt än att upphandlingen görs om. Förvaltningsrätten finner därför att ansökan ska bifallas på så sätt att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1 A LOU).

Eva Blom
T.f. rådman

Förvaltningsrättsnotarien Rebecka Hjorth har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.